

Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg
Henriette Bosmansstraat 53 1077 XG Amsterdam
www.irenebuurt.nl
verbepar@gmail.com

Amsterdam, 9 februari 2018

Aan de heer D.W. van Traa
directeur Zuidas en
Mevrouw S.I. de Haas
sectordirecteur Waternet
Postbus 79092
1070NC Amsterdam

Betreft: afspraken wateroverleg Irenebuurt
uw brief dd. 30 oktober 2017
uw kenmerk 20171006/al/BE

Geachte heer en mevrouw,

Op 30 oktober jongstleden ontvingen wij van U een schriftelijke beantwoording van het per mail op 8 mei 2017 voorgelegde verzoek aan de overheidsdeelnemers van het wateroverleg Prinses Irenebuurt om contractuele overeenstemming te bereiken.

Nadat op 20 september in het overleg mondeling afwijzend gereageerd was heeft, zoals wij gevraagd hebben, afstemming met de wethouders plaatsgevonden en is de schriftelijke beantwoording opgesteld.

In het onderstaande reageren wij hierop namens het bestuur van de Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg en de aan het overleg deelnemende buurtbewoners.

Het wateroverleg is in het leven geroepen omdat de buurt zich ernstig zorgen maakt over de effecten op de waterhuishouding in de buurt door de grote ontwikkelingen op de Zuidas. Het wateroverleg heeft volgens ons veel zinvolle inzichten opgeleverd. In de inleiding van ons verzoek hebben wij de aantal uitgangspunten / feiten en de doelstelling die de buurt bij aanvang heeft gesteld beschreven. Hieraan wordt in uw beantwoording tot onze verbazing voorbij gegaan.

Tijdens het overleg heeft de buurt haar zorgen geuit en hebben verschillende vertegenwoordigers van de gemeente daarop uitvoerig alle door haar te nemen maatregelen, om problemen met water veroorzaakt door de ontwikkelingen op de Zuidas te voorkomen, toegelicht.

In ons schrijven vragen wij in essentie om twee zaken contractueel vast te leggen:

- A. Bevestiging dat de aan de werkgroep gepresenteerde maatregelen (zoals o.a. in ons schrijven van 8 mei toegelicht) zullen worden getroffen en dat daarop door de gemeente nauwkeurig zal worden toegezien.
- B. Een centraal aanspreekpunt waar tevens eventuele en onverhoopte schade kan worden verhaald.

Het overleg heeft veel goede en nuttige resultaten opgeleverd en vele hiervan betreffen specifieke maatregelen om water problemen te voorkomen. In uw antwoord op ons verzoek lijkt u ten aanzien van de implementatie geen enkel committent te willen nemen en dat bevreemdt ons ten zeerste.

Zo blijft er bij ons een gevoel hangen dat de werkelijke zorgen van de buurt niet door alle deelnemers aan overheidszijde worden begrepen. Om voor vele jaren duidelijkheid te verkrijgen - immers oplevering van het Zuidasdok wordt pas in 2028 voorzien - leeft bij ons de wens afspraken schriftelijk vast te leggen. Wij zijn dan ook teleurgesteld dat die wens niet door u gedeeld wordt.

Aanspreekpunt

U begint uw antwoord met een afwijzing van het verzoek om voor wateraangelegenheden één aanspreekpunt aan te wijzen, met als argument dat u rollen van de gemeente gescheiden wilt houden. Wij vragen u niet om deze rollen te mengen, wij vragen u intern voor coördinatie te zorgen zodanig dat één aanspreekpunt voor ons als burger volstaat. Nu worden wij in de praktijk bij waterproblemen van het kastje naar de muur gestuurd, naar stadsdeel, naar MORA, naar aannemer, Waternet algemeen nummer, Waternet vergunningen, ODNZK vergunningen.

De waterrisico's van de Zuidas ontwikkelingen en straks bouw Zuidasdok zijn belangrijk genoeg om hier in één aanspreekpunt te voorzien.

Nulmeting en mitigerende maatregelen

De grondwater situatie mag door alle ontwikkelingen niet verslechteren. Onbegrijpelijk is daarom voor ons hoe u gaat beoordelen of mitigerende maatregelen volstaan of onvoldoende blijken als u niet definieert wat de kritische grenzen zijn voor wateroverlast of onderlast. Het verwijzen naar reguliere metingen van Waternet kan ons inziens niet gelden als een monitoringsplan. Sluizen gaan toch ook niet dicht door het omroepen op de radio van de waterstanden?

U stelt dat het grondwaterpeil grotendeels bepaald wordt door natuurlijke omstandigheden. Wij voeren evenwel dit overleg omdat de werkzaamheden voor Zuidas en Zuidasdok de grondwaterstanden tijdelijk en structureel beïnvloeden. Daar is niets natuurlijks aan. Dit wordt ook niet ontkend, want voor de structurele effecten worden niet voor niets mitigerende maatregelen noodzakelijk bevonden. Het gaat ons erom dat u ervoor instaat dat deze ook door u genomen worden. Maar zeker zo belangrijk; hoe u beoordeelt en aantoont of dit een succes is en dat laat u in het midden.

Verwijzen naar succes van de wadi in kop Zuidas is ons een beetje te vroeg gejuicht. De wadi heeft daar een andere functie en een evaluatie is ons niet bekend. Bovendien is deze van heel andere technische aard dan die voorzien in de Prinses Irenestraat. Dit is een essentieel punt, want de maatregelen in de Prinses Irenestraat zijn ons gepresenteerd als een sluitende buffer voor alle eventuele overlast van ontwikkelingen op de Zuidas.

Achtereindtuinen zijn in het overleg niet door ons als onderwerp genoemd, noch besproken. Zoals al jaren aangegeven gaat het ons hoofdzakelijk om wateroverlast en schade in kruipruimtes en kelders en schade aan funderingen door wateronderlast. Wij vertrouwen er op dat de door u toegezegde aanleg van extra drainage enig soelaas biedt ter voorkoming van wateroverlast. Deze invloed is echter beperkt zoals u zelf stelt. Des te belangrijker is het de mate van invloed in de gaten te houden. En aanvullende maatregelen te nemen als dat nodig blijkt.

De monitoringsgegevens bij tijdelijke projecten zegt u volgens de Archiefwet te bewaren. Onze ervaring is evenwel dat die gegevens na afloop van het project niet meer beschikbaar zijn. Zie bijvoorbeeld de gegevens van de aanleg van het nieuwe riool in de Prinses Marijkestraat. Aangezien u hebt aangegeven dat bewoners zelf de veroorzaker van problemen aansprakelijk te moeten stellen, zijn juist deze gegevens van groot belang. In vergunningen dient dit volgens ons explicieter dan nu vastgelegd te worden.

Ronduit bizar vinden wij het onlangs uit stukken voor de gemeenteraad te hebben vernomen dat gezocht wordt naar ruimte voor 4000m³ waterberging bij station Zuid. Dit is nimmer ingebracht in het overleg. NB: dat is een Matthijs Vermeulengracht van 4 meter breed en 1 meter diep over de lengte van het Zuidasdok. Dit terwijl een Irenegracht over diezelfde lengte niet meer nodig geacht

wordt. Dit staat ook in schrille tegenstelling tot de maximale waterberging van de watervertragende groenstrook in de Prinses Irenestraat van 95 m³ tot 2022 en maximaal 575 m³ in de definitieve situatie.

Meetmethodologie en rapportage

Wij waarderen het dat u in elk geval wel toezegt resultaten van de monitoring jaarlijks aan ons te willen toelichten. Niet goed begrijpen wij evenwel waarom u dat niet jaarlijks op papier wilt zetten. Het Groeiend Grondwatermodel Zuidas heeft bijvoorbeeld ook die gegevens als invoer nodig. Dit model in versie 12 februari 2014 bevat nog vele aanbevelingen, waaronder verfijning van het modelgrid in de Prinses Irenebuurt. Het model werkt met marges die nu nog te ruim zijn om te concluderen dat er niets aan de hand kan zijn. Een 10 cm, laat staan 20 cm, hogere of lagere grondwaterstand dan voorspeld betekent al gauw een grondwaterstand boven niveau vloer kruipruimte of onder de paalkoppen houten palen. Zoals tijdens het overleg is gebleken is interpretatie van de meetgegevens vrijwel onmogelijk zonder model. Dit model is voor de specifieke grondwater rapportage reeds gemaakt en onze vraag is dan ook de data in dat model te laden en het resultaat met de buurt te delen.

Wij blijven dus graag in gesprek over dit model. Daarbij gaat het ons niet om het model als zodanig maar om het nut ervan bij het voorkomen van wateroverlast en -onderlast en het inzicht in het effect van mitigerende maatregelen.

Verantwoordelijkheid, toezicht en aansprakelijkheid

Verantwoordelijkheid, toezicht en aansprakelijkheid waren de kerndoelstellingen van de buurt bij aanvang van het overleg. Hoogst teleurstellend vinden wij het dan ook dat u op geen van deze gebieden enig committent wilt nemen, terwijl de rol van de gemeente in dezen in ieder project aanzienlijk is (o.a. als bevoegd gezag, als mede een gebiedsontwikkelaar rol).

Uw voorbeelden van schade door werkzaamheden door Waternet en Nuon zijn juist voorbeelden waarom de buurt verzoekt om een centraal aanspreekpunt en schadeloket. Opgemerkt wordt bij uw alinea over het schadedossier dat schadevergoeding door Waternet nogal wat voeten in aarde heeft gehad en niet altijd tot een bevredigend resultaat heeft geleid. Dat is een understatement. Dit heeft heel veel tijd en moeite van de buurt gekost. Schadevergoeding door Nuon is helemaal niet aan de orde geweest, want pas door de analyse van Ingenieurs Bureau Amsterdam van 20 maart 2017 is aangetoond dat vermoedelijk palen hebben droog gestaan tijdens werkzaamheden voor de Zuidas van Nuon. Eventuele schade blijkt mogelijk pas jaren later. Dit is juist een casus die wij als voorbeeld willen stellen. Immers u onthoudt zich van enige rol in dezen en stelt dat de buurt vooraf dan maar zelf funderingsonderzoek moet laten uitvoeren, zodat een nulmeting beschikbaar is. Dat is omgekeerde wereld en weer zo'n punt waarop je je als burger totaal in de steek gelaten voelt door de overheid.

Wij leiden uit uw antwoordbrief af dat er bij de beantwoording van ons schrijven van 8 mei met daarin onze wensen en zorgen geen afstemming met Zuidasdok heeft plaatsgevonden. Wij brengen u graag in herinnering dat het Wateroverleg Zuidas en Prinses Irenebuurt in oktober 2012 gestart is vanwege de plannen voor Beethoven 1, de gevolgen van de aanleg van de nieuwe riolering in de Prinses Marijkestraat, en de aanleg van het Zuidasdok (bijlage blauw groene thema's PlanMer). Wij voorzagen waterschade en overlast in onze buurt die per 'postzegel' aan de orde waren. De rapporten voor het Zuidasdok maakten ons toen al ook bezorgd over het geheel van activiteiten dat invloed op onze buurt heeft. De gevolgen van elk afzonderlijk project kunnen immers al aanzienlijk zijn, laat staan het geheel van de veelheid en verscheidenheid aan activiteiten en (bouw)projecten die in onze buurt plaatsvinden voor de ontwikkeling van de Zuidas en de aanleg van het Zuidasdok zelf. Dit alles dient ons inziens in samenhang gezien te worden waar het gaat om de gevolgen voor de waterbeheersing en overlast in onze buurt. Tot nu toe vinden wij weinig gehoor voor dit

cumulatief effect. Dat er schade optreedt en zal kunnen optreden gedurende de komende 10-15 jaren is evident.

Wij zijn ernstig teleurgesteld in de antwoorden in uw brief, waarin wordt herhaald wat de rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn en hoe schade afgehandeld wordt. We stellen uw aanbod om ons te helpen met de schadeafhandeling op prijs. Niettemin hadden we wat meer daadkracht, innovatie en creativiteit verwacht van het ambtelijk en bestuurlijk apparaat in het kader van de zorgplicht van de betreffende diensten. Elders in het land zijn er wel inspanningen geleverd om proactief te komen tot het accommoderen van onze heel reële wensen. Denk ook aan ontwikkelingen in het land zoals de stresstest Deltacommissie, hogere eisen aan station Zuid, steeds meer samenwerkingsgerichtheid van de lokale overheid met de burger enzovoorts.

Concreet willen we als buurt graag het volgende:

- Een helicopterview binnen de verantwoordelijken van de lokale overheden, het stadsbestuur en stadsdelen en een grotere samenwerkingsbereidheid tussen de diverse diensten onderling en met de Irenebuurt,
- Nulmeting in de buurt, die er in feite al ligt in de laatste ons bekende versie van het groeiend grondwater model Zuidas (2014-02 Functioneren grondwatersysteem Zuidas, stand van zaken en vooruitzicht 2013, 184228 Hoofdstuk 5), waarin modelmatig de verwachte grondwaterstanden in de Prinses Irenebuurt van 2013 tot 2030 worden gepresenteerd,
- Monitoringsrapportage elk jaar op schrift gerelateerd aan een nieuwe versie van het groeiend grondwatermodel, zodat de werkelijke gegevens met de modelgegevens en nulmeting vergeleken kunnen worden,
- Voorwaarden per bouwactiviteit, of dat nu gaat om de aanleg van stadsverwarming, riolering, parkeergarages, kelders van gebouwen, aanleg dok, uitbreiding station Zuid et cetera. Die dienen dan conform BLVC-kader en uitgewerkt BLVC-plan vastgelegd worden in de vergunning voor de uitvoering van de diverse werken. Het bevoegd gezag dient dan de monitoring ervan te regelen, alsook een adequaat toezicht tijdens de uitvoering/bouw en tijdige handhaving als er meldingen van buurtbewoners komen over misstanden. Mede daarom is één water gerelateerd aanspreekpunt/meldingsloket voor de buurt van groot belang. Alleen zo, is onze stellige overtuiging, kunnen overheidsdiensten en buurt samenwerken om problemen nu en in de toekomst te voorkomen of zo nodig te mitigeren,
- Verder werken aan het schadedossier en met voortschrijdend inzicht en vergaren van voorbeelden uit het land komen tot een afdoende oplossing voor huidige en toekomstige schade,
- Voortzetting van het wateroverleg met als doel een blijvende gezamenlijke invulling van de voorgaande punten.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg
Bart Capel, bestuurslid
Jacqueline Shaya, voorzitter

Namens de deelnemers wateroverleg
Duco de Lange, buurtbewoner